

# Tutkimustieto TNO-palvelujen järjestämisen tukena?

Raimo Vuorinen, KT  
ELGPN -koordinaattori  
Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos

KEHA-keskus & VOKES Webinaari  
**25.8.2015 klo 13.00-14.00**

# Koettuja hankaluuksia tuloksellisuuden arvioinnissa...

(Sampson 2015)



- Epätarkoituksenmukaiset arviointivälineet
- Epätarkoituksenmukainen data
- Vaikeudet yhdistää ohjaustapahtumia koettuihin tuloksiin
  - Useita rinnakkaisia taustatekijöitä, useita palvelun tuottajia, muutoksia kansallisissa linjauksissa
- Ohjaustapahtumien kirjavuus
  - Kaikki eivät käy ohjausprosessia loppuun, henkilöstön kirjava ammattitaito, työmuotojen epätarkoituksenmukainen toteutus
- Riittämättömät resurssit arvioinnin toteuttamiseen
- Olemassa olevan arviointitiedon hajanainen käyttö

# Ohjauksen tuloksia eri tasoilla?

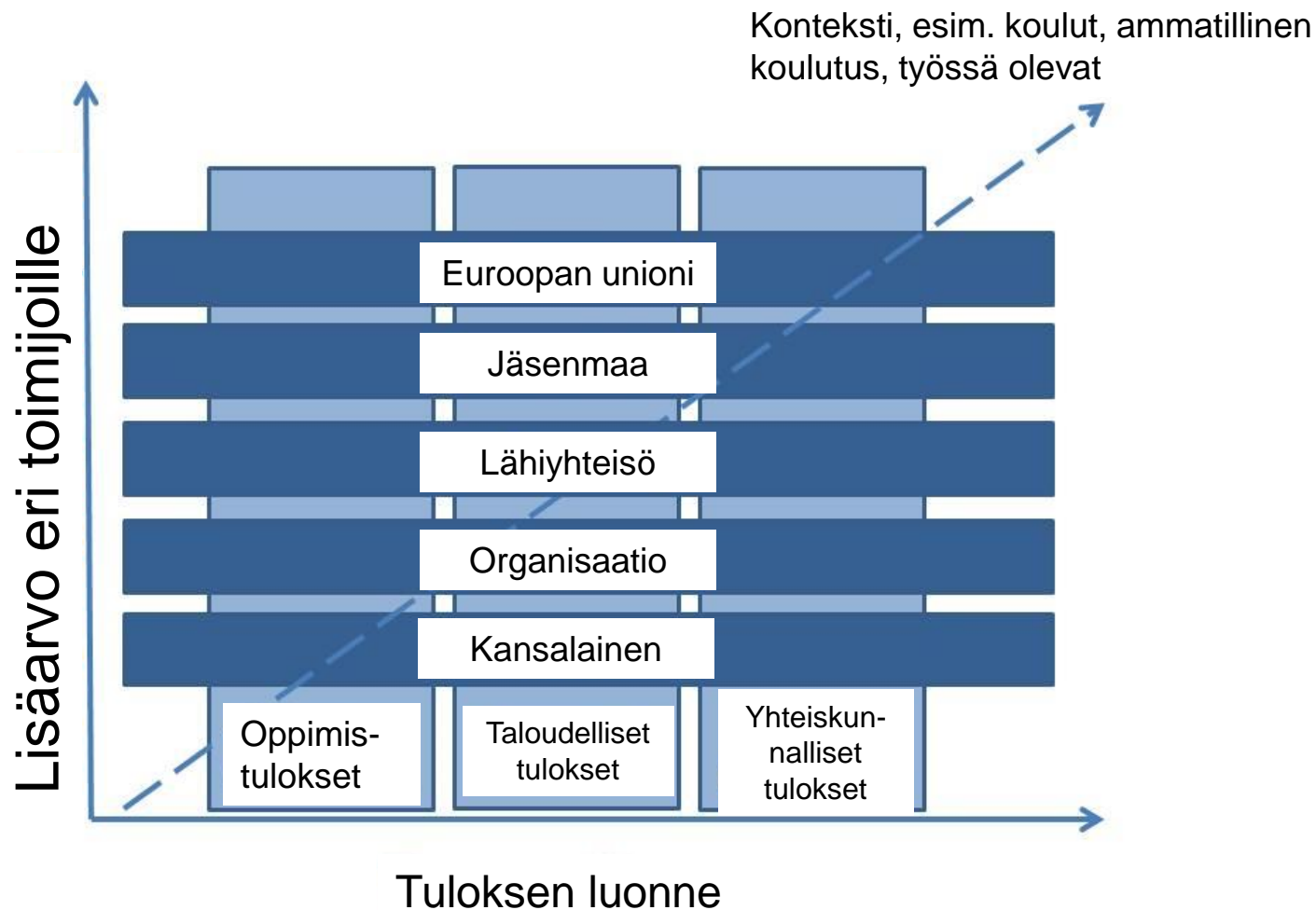
*Policy:*  
Taloudellinen  
kilpailukyky  
Aktiivinen  
kansalaisuus

*Organisaatiotaso:*  
Koulutus- ja  
työmarkkinoiden  
toimivuus

*Yksilötaso:*  
Oppimistulokset  
Työelämävalmiudet

# Ohjauksen tulos ja lisäarvo eri tahoille

(Hooley 2014, Borbely-Pecze 2011, Nykänen ym. 2007)



## ELGPN 2014:

Tutkimustietoon perustuvia tuloksia	Poliittisia tavoitteita	EU:n linjaukset
<p><b>Kouluissa toteutettu ohjaus</b> edistää oppilaiden ja opiskelijoiden sitoutumista ja suoriutumista, koska sen avulla opiskelijat voivat arvioida eri oppiaineiden merkitystä ja tarkoituksenmukaisuutta suhteessa tuleviin mahdollisuuksiinsa.</p> <p>Toiseksi ohjauksessa oppilaat ja opiskelijat voivat kehittää koulutus- ja työmarkkinatietoon perustuvia urasuunnittelu- ja päätöksentekotaitoja, jotka vahvistavat siirtymävaiheita jatko-opintoihin tai työelämään. Nämä taidot toimivat pohjana aktiiviselle kansalaisuudelle ja menestymiselle työelämässä.</p>	<p>Osallisuus ja sitoutuminen opiskeluun</p> <p>Tutkintojen suorittaminen</p> <p>Siirtyminen jatko-opintoihin tai työelämään/ Työttömyyden ennaltaehkäisy</p>	<p>Neuvoston päätelmät elinikäisestä ohjauksesta 2004; 20078</p> <p>EU 2020 tavoite: Koulun keskeyttäminen alle10%</p> <p>Koulutuksen uudelleenajattelu</p>

## ELGPN 2014:

Tutkimustietoon perustuvia tuloksia	Poliittisia tavoitteita	EU:n linjaukset
<p><b>Ammatilliseen koulutukseen</b> sisältyvän ohjauksen kautta opiskelijat voivat tunnistaa erilaisia ammatillisia vaihtoehtoja, miten hankittuja taitoja ja osaamista voi parhaiten hyödyntää työllistymisessä ja työmarkkinoilla</p>	<p>Ammattitaidon edistäminen</p> <p>Osaamisen kohdentaminen</p> <p>Siirtyminen työelämään/ Hakeutuminen jatko-opintoihin/ Työttömyyden ennaltaehkäisy</p>	<p>Neuvoston päätelmät elinikäisestä ohjauksesta 2004; 20078</p> <p>EU 2020 tavoite: Koulun keskeyttäminen alle 10%</p> <p>Koulutuksen uudelleenajattelu</p>
<p><b>Korkea-asteen</b> opiskelijat voivat vahvistaa työelämävalmiuksiaan ja päätöksentekotaitojaan siirtymävaiheissa työmarkkinoille. Toiseksi opiskelijat oppivat tunnistamaan osaamistaan suhteessa työmarkkinoiden tarjoamiin mahdollisuuksiin.</p>	<p>Osaamisen kohdentaminen</p> <p>Siirtyminen työelämään/ Työttömyyden ennaltaehkäisy</p>	<p>Neuvoston päätelmät elinikäisestä ohjauksesta 2004; 20078</p> <p>EU 2020 tavoite: 40% of 30-34-vuotiaista suorittaa korkea-asteen tutkinnon</p>

## ELGPN 2014:

Tutkimustietoon perustuvia tuloksia	Poliittisia tavoitteita	EU:n linjaukset
<p>Ohjaus on usein kytkeytyneenä <b>työttömien nuorten</b> työllistyvyyden edistämisen. Siinä roolissa ohjauksella on keskeinen tehtävä aktiivisen työmarkkinapolitiikan edistämiseksi. Tutkimustulokset osoittavat, että toimivat TNO-palvelut ovat tehokas keino edistää työttömien paluuta työmarkkinoille.</p>	<p>Aktiivinen työmarkkinapolitiikka</p> <p>Osallisuus ja tasa-arvo</p> <p>Köyhyyden vähentäminen</p>	<p>EU 2020 tavoite: 75% 20-64-vuotiaista käy työssä</p> <p>EU 2020 tavoite: poistetaan köyhyys- tai syrjäytymisvaara vähintään 20 miljoonalta ihmiseltä</p>
<p>Ohjauksella on tärkeä merkitys henkilöille, jotka <b>palaavat tauon jälkeen työmarkkinoille</b> esim. vanhempainvapaan, loukkaantumisien, kuntoutumisen tai sairauksien jälkeen.</p>	<p>Työmarkkinoiden joustavuus</p>	<p>E&amp;T 2020 – Elinikäisen oppimisen ja liikkuvuuden edistäminen</p>

## ELGPN 2014:

Tutkimustietoon perustuvia tuloksia	Poliittisia tavoitteita	EU:n linjaukset
<p>Ohjaus on osoittanut toimivuutensa niiden nuorten kanssa, jotka eivät ole onnistuneet siirtymään työmarkkinoille. Tämä lähestymistapa on tehokas tilanteissa, joissa voidaan tunnistaa nuorten erilaiset valmiudet ja lähtökohdat ja tätä kautta ennaltaehkäistä <b>siirtymävaiheisiin</b> liittyviä ongelmatilanteita tai hakea vaihtoehtoisia toimintamuotoja.</p>	<p>Aktiivinen työmarkkinapolitiikka</p> <p>Nuorten työllistyminen</p>	<p>EU 2020 tavoite: 75% 20-64-vuotiaista käy työssä</p> <p>EU 2020 tavoite: poistetaan köyhyys- tai syrjäytymisvaara vähintään 20 miljoonalta ihmiseltä</p> <p>Nuorisotakuu</p>



## ELGPN 2014:

Tutkimustietoon perustuvia tuloksia	Poliittisia tavoitteita	EU:n linjaukset
<p><b>Työssä olevat aikuiset</b> voivat osallistua ohjaukseen joko työpaikallaan tai käyttää ulkopuolisia ohjauspalveluja. Tästä on hyötyä sekä työntekijälle että työnantajille. Työntekijät kokevat itsensä tyytyväisemmiksi ja sitoutuneimmiksi työhönsä. Yhteishenki on parempi, ja ohjaus edistää osaamisen ja taitojen jakamista työpaikoilla.</p>	<p>Osaamisen kohdentaminen</p> <p>Lahjakkuuksien johtaminen</p> <p>Työntekijöiden osallisuus ja työurien jatkaminen</p> <p>Joustoturva</p>	<p>Uudet taidot uusia työpaikkoja varten</p> <p>(New Skills for New Jobs)</p>

## ELGPN 2014:

Tutkimustietoon perustuvia tuloksia	Poliittisia tavoitteita	EU:n linjaukset
<p>Ohjaus tukee <b>työvoiman liikkuvuutta</b> jäsenmaiden sisällä ja maiden välillä. Ohjaus auttaa työntekijöitä tunnistamaan työllistymiseen liittyviä mahdollisuuksia ja kansallisia menettelytapoja. Lisäksi ohjaus edistää kotoutumista ja osallisuutta/tuottavuutta työmarkkinoilla</p>	<p>Liikkuvuus</p> <p>Osaamisen kohdentaminen</p>	<p>E&amp;T 2020 – Elinikäisen oppimisen ja liikkuvuuden edistäminen</p>
<p><b>Ikääntyvät työntekijät</b> voivat ohjauksen kautta hyödyntää eri oppimis/opiskelumahdollisuuksiaan ja vaiheistaa eläköitymistään.</p>	<p>Aktiivinen ikääntyminen</p> <p>Osaamisen kohdentuminen</p>	<p>Aktiivinen ikääntyminen ja eri ikäryhmien keskinäinen solidaarisuus</p>

# Yhteenvetoa ohjauksen tuloksista...

- Motivaation lisääntyminen ja opiskelua koskevien asenteiden muuttuminen
- Oppimistulosten paraneminen
- Opetukseen osallistuminen
- Keskeytysten väheneminen
- Opintojen loppuun suorittaminen
- Työnhakuvalmiuksien paraneminen
- Työttömyysjaksojen lyheneminen
- Koulutus- ja työmarkkinoiden toimivuus
- Yhteiskunnallisen tasa-arvon lisääntyminen
- ....

# ELO-ryhmä & VTV ehdotuksia:

- Ohjauksesta puuttuu kokonaisvaltainen laatu- ja arviointijärjestelmä, jonka avulla olisi mahdollista saada systemaattisesti kerättyä tietoa elinikäisen ohjauksen toteutumisesta.
- Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden järjestämisestä tulisi arvioida kokonaisvaltaisesti siten, että otetaan huomioon kaikki palvelujen tuottamiseen vaikuttavat mekanismit.
- Suomeen tulisi valmistella elinikäisen ohjauksen laadunhallinnan menettelyt sekä työvälineet itsearviointia ja palautteen keräämistä varten.
- Lisäksi tulisi huolehtia siitä, että ohjaustyössä toimivilla on käytettävissään tehtävien edellyttämä tilasto- ja seurantatieto.

# Vaikuttavimmat ja tulokselliset TNO-palvelut (ELGPN 2014)

## *Kansalaisnäkökulma:*

- Ovat aidosti saatavilla jatkumona kaikissa elämänvaiheissa.
- Yhdistyvät merkityksellisesti kansalaisen koko elämänpiiriin kokemuksiin.
- Ottavat huomioon yksilölliset lähtökohdat ja vastaavat kansalaisten valmiuksia ja tarpeita.

## *Tuki oppimiselle ja urasuunnittelutaitojen kehittymiselle:*

- Yhdistävät erilaisia työmuotoja, kuten henkilökohtaisia keskusteluja ja verkkopalveluita.
- Edistävät urasuunnittelutaitojen oppimista ja syventämistä.
- Tarkastelevat kansalaisen kysymyksiä kokonaisuutena moniammatillisessa palveluverkostossa.
- Mahdollistavat työssäoppimiskokemuksia yhteistyössä yritysten kanssa.

## *Laadun varmistus:*

- Perustuvat ajantasaiseen koulutus- ja työmarkkinatietoon
- Perustuvat koulutettujen ohjausammattilaisten osaamiseen.
- Perustuvat pysyvään arviontiin ja laadun kehittämiseen

# Keskusteluja varten:

- Mitä ajatuksia/kysymyksiä keskustelu herätti?
- Miten tutkimus yleensä voi edistää ELO-ryhmien toimintaa alueilla?

# Vaikuttava elinikäinen ohjaus (ELGPN 2014)

## Tietoisuus elinikäisen ohjauksen vaikuttavuudesta

Elinikäinen ohjaus parantaa oppimistuloksia ja edistää koulutusjärjestelmän, työmarkkinoiden, talouden sekä yhteiskunnan toimivuutta.

### Koulussektorilla ohjaus:

- Vahvistaa sitoutumista oppimiseen ja opiskeluun.
- Selkeyttää opintopolkuja koulutuksessa ja työelämässä.
- Edistää urasuunnittelutaitojen oppimista ja syventämistä sekä työllistävyyttä.

### Työ- ja elinkeinosektorilla ohjaus:

- Edistää siirtymää työelämään.
- Lisää työmarkkinoiden joustavuutta.
- Tasapainottaa osaamisen kysyntää ja tarjontaa työmarkkinoilla.
- Vahvistaa kykyä toimia muutostilanteissa.

## Päätöksenteko ja TNO-palvelujen kehittäminen

Lähtökohtia tutkimusperustaisille TNO-palveluille ja niiden järjestämistä koskevalle päätöksenteolle

*Elinikäinen ohjaus on vaikuttavinta ja tuloksellisinta, kun TNO-palvelut:*

- 1) Ovat aidosti saatavilla jatkumona kaikissa elämänvaiheissa.
- 2) Yhdistyvät merkityksellisesti kansalaisen koko elämänpäivän kokemuksiin.
- 3) Ottavat huomioon yksilölliset lähtökohdat ja vastaavat kansalaisten valmiuksia ja tarpeita.
- 4) Yhdistävät erilaisia työmuotoja, kuten henkilökohtaisia keskusteluja ja verkkopalveluita.
- 5) Edistävät urasuunnittelutaitojen oppimista ja syventämistä.
- 6) Tarkastelevat kansalaisen kysymyksiä kokonaisuutena moniammatillisessa palveluverkostossa.
- 7) Mahdollistavat työssäoppimiskokemuksia yhteistyössä yritysten kanssa.
- 8) Perustuvat koulutettujen ohjausammattilaisten osaamiseen.
- 9) Perustuvat ajantasaiseen koulutus- ja työmarkkinatietoon.
- 10) Perustuvat pysyvään arviointiin ja laadun kehittämiseen.



## TNO-palvelujen järjestämisen sekä laadun ja vaikuttavuuden arviointi ja seuranta

Kaikkien TNO-palvelujen järjestämiseen tulisi liittää laadun kehittäminen, arviointi ja tutkimus. Ensimmäisistä tässä työssä on:

- Hyödyntää Eurooppalaisen elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikan verkoston (ELGPN) kehittämiä työvälineitä.
- Kehittää oma kansallinen/alueellinen TNO-palveluiden arviointi- ja tutkimusstrategia.
- Julkaista tutkimus- ja arviointiraportteja TNO-palvelujen järjestämistä koskevan päätöksenteon pohjaksi.

## Päätöksenteko ja TNO-palvelujen järjestäminen

Tutkimustuloksia tulisi käyttää TNO-palveluja koskevan julkisen päätöksenteon ja palvelujen järjestämisen perustana. On tärkeää, että rahoittajat, johtajat sekä ohjausalan ammattilaiset ovat tietoisia olemassa olevasta tutkimuksesta ja ottavat näiden tulokset huomioon toiminnassaan.

# ELGPN tuotteet 2015 (<http://elgpn.eu>)



- LLG Policy Development, European Resource Kit for Policy Makers
- ELGPN Evidence Guide 2012
- ELGPN Progress Reports 2008-14 & Short Reports
- Concept Notes (Flexicurity, Youth Unemployment, Career Management Skills, Youth Guarantee, Early School Leaving, Work-based learning)
- Glossary – online version
- Policy Briefings
- Tulossa 2015:
  - ELGPN guidelines, CMS tool, QAE tool





Kiitos!

Lisätietoja:

Raimo Vuorinen, KT  
ELGPN-koordinaattori  
Koulutuksen tutkimuslaitos  
PL 35  
40014 Jyväskylän yliopisto  
Puh. +358-50-3611909  
Fax +358-14-617418  
email: [raimo.vuorinen@jyu.fi](mailto:raimo.vuorinen@jyu.fi)  
www: <http://elgpn.eu/>  
Skype: vuorai